

סגן שר הבריאות

ג' סיון, תשס"ט
26 מאי, 2009

לכבוד:
ח"כ חיים כץ,
יו"ר ועדת העבודה, רווחה ובריאות
תכנסת

הנדון: בקשה לאישור תקנות רופאי השיניים (מרפאות של תאגידים) (תיקון), התשס"ט - 2009

מועבר בזה לאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת תיקון לתקנות רופאי השיניים (מרפאות של תאגידים), בנושא נוכחות רופא אחראי במרפאה וממלאי מקום לרופא אחראי.

כאמור בדברי ההסבר המצורפים לתקנות, לפי פקודת רופאי השיניים (נוסח חדש), התשל"ט-1979 ותקנות רופאי השיניים (מרפאות של תאגידים), התשנ"ג-1993, יש במרפאות שיניים של תאגידים רופא אחראי שהוא המנהל הרפואי של המרפאה, ויכולים שיהיו לו ממלאי מקום. הרופא האחראי או אחד מממלאי מקומו חייבים להיות במרפאה בכל עת שהיא פתוחה. כתוצאה מכך מונו ממלאי מקום רבים לרופא האחראי בכל מרפאה, דבר המרוקן מתוכן את יכולתו של הרופא האחראי העיקרי לממש את אחריותו. מציאות זו אינה תואמת את הרציונל שעמד מאחורי הדרישה לנוכחות רופא אחראי. חשוב לרכז את האחריות אצל רופא אחד וממלא מקום אחד, לכל היותר, ומנגד – עליהם להיות נוכחים מספיק שעות במרפאה אך לא בהכרח בכל עת שהיא פתוחה.

לפיכך, ולאחר התייעצות עם נציגי מרפאות השיניים התאגידיות הגדולות ועם הסתדרות רופאי השיניים, מבוקש לבצע את התיקון המצורף, שיבטל את האפשרות למנות מספר ממלאי מקום, ויחייב את הרופא האחראי/מ"מ להימצא במרפאה לפחות שש שעות בכל יום בו המרפאה פתוחה.

אודה על הבאת התקנות לדיון בוועדה ולאישורה, בהקדם האפשרי.

בכבוד רב,
ח"כ י. ליצמן
סגן שר הבריאות

העתקים:

מר בנימין נתניהו, ראש הממשלה ושר הבריאות
פרופ' אבי ישראל, המנהל הכללי, משרד הבריאות
עו"ד מירה היבנר-הראל, היועצת המשפטית, משרד הבריאות
ד"ר ש.פ. זוסמן, מנהל האגף לבריאות השן, משרד הבריאות

doc.12284109

תקנות רופאי השיניים (מרפאות של תאגידים) (תיקון), התשס"ט - 2009

בתוקף סמכותי לפי סעיף 3א(ב) לפקודת רופאי השיניים [נוסח חדש], התשל"ט-1979,¹ ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

תיקון תקנה 13 1. בתקנה 13 לתקנות רופאי השיניים (מרפאות של תאגידים), התשנ"ג-1993² -

(א) בתקנת משנה (ג) - המילים "או יותר" - ימחקו.

(ב) במקום תקנת משנה (ד) יבוא:

"(ד) רופא אחראי או ממלא מקומו יימצא בפועל במרפאה בכל יום שהמרפאה פתוחה לקהל, שש שעות לפחות."

בנימין נתניהו
ראש הממשלה
ושר הבריאות

ב _____ התשס"ט (ב _____ 2009)
(חמ2105-3)

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 32, עמ' 613, סי' 100 התשנ"ג, עמ' 336.
² ק"ת התשנ"ג, עמ' 702.

דברי הסבר

לפי פקודת רופאי השיניים [נוסח חדש], התשל"ט-1979 ותקנות רופאי השיניים (מרפאות של תאגידים), התשנ"ג-1993, תפקידו של הרופא האחראי הוא להיות המנהל הרפואי של מרפאת שיניים בבעלות תאגיד, שכן בעלי התאגיד אינם בהכרח רופאי שיניים.

על פי תקנה 13, מחובתו של הרופא האחראי להשיג על המרפאה והוא אחראי על מילוי תוראות התקנות. לשם ביצוע תפקיד זה דרושה נוכחות פיזית במרפאה, בהיקף משמעותי. כיום דורשות התקנות נוכחות רופא אחראי או ממלא מקומו במרפאה בכל זמן שהיא פתוחה לקהל, ולרופא האחראי יכול להתמנות ממלא מקום אחד או יותר.

בשל הצורך בנוכחות פיזית בכל שעה שהמרפאה פתוחה, נוצר מצב בו במרפאות הקטנות כמעט כל רופאי השיניים העובדים במרפאה מתמנים כ"ממלאי מקום" לרופא האחראי (דבר המתאפשר כיוון שרוב רופאי השיניים כשירים להיות "רופא אחראי" במרפאה קטנה). בכך נוצרת בעיה מבחינת האחריות של הרופא האחראי העיקרי, אולם לרוב מדובר במספר קטן רופאי שיניים ולכן הבעיה קטנה יותר.

עם זאת, במרפאות בעלות יותר מארבעה כיסאות טיפול נדרשים הרופא האחראי וכל ממלאי מקומו להיות בעלי תואר מומחה ברפואת שיניים, או בעלי תואר במינהל רפואי. הואיל ובישראל אין, באופן יחסי, מומחים רבים ברפואת שיניים, ומעטים מהם מוכנים לעבוד משמרות רבות במרפאה אחת כשכירים – נוצר מצב בו מוגו בפועל במרפאות הגדולות מספר רב של ממלאי מקום לרופא האחראי, כאשר כל אחד מהם נמצא בפועל במרפאה משמרת אחת או שתיים בשבוע בלבד. בנוסף, נוצרים לעיתים מצבים בהם המרפאה מופעלת ללא נוכחות רופא אחראי בניגוד לחוק ולתקנות, או מושבתת בשל היעדר רופא אחראי.

מציאות זו אינה תואמת את הראציונאל שעמד מאחורי הדרישה לנוכחות רופא אחראי, והיא - יהיה גורם מקצועי בכיר הדואג לתפקודה התקיין-מקצועית של המרפאה ואחראי עליו, בהיבטים של קבלת החלטות וניהול מקצועי שוטף. תפקידו של הרופא האחראי חשוב ביותר להתנהלות התקינה של המרפאה. בדומה למסודות רפואה אחרים, חשוב לרכז את האחריות אצל רופא אחד וממלא מקום אחד לכל היותר, כדי שיוכלו לשאת באחריות אמיתית למתרחש במרפאה. לשם כך, יש להבטיח העסקתם בהיקף משרה סביר, המותאם לשעות פעילות המרפאה, גם אם לא יהיו נוכחים בה בכל שעה ושעה בה היא פתוחה.

לפיכך, ולאחר התייעצות עם נציגי מרפאות השיניים התאגידיות הגדולות ועם הסתדרות רופאי השיניים, אנו מבקשים לבטל את האפשרות שקיימת כיום בתקנות, למנות מספר ממלאי מקום לרופא אחראי, ולאפשר מינוי ממלא מקום אחד בלבד. במקביל - תבוטל החובה לנוכחות בכל עת שהמרפאה פתוחה, ובמקומה יחויבו הרופא האחראי או ממלא מקומו האחד להימצא במרפאה לכל הפחות בכל יום שהמרפאה פתוחה לקהל לצורך מתן טיפול שיניים, אולם זאת לא בהכרח לאורך כל שעות הפעילות, אלא רק (לפחות) שש שעות ביום, כך שהנטל יתחלק באופן סביר בין הרופא האחראי לממלא מקומו, והאחריות המהותית תוכל להישמר ולהתממש, ולהיות אמיתית.